

Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції"

**Наказ Міністерства фінансів України
від 26 квітня 2000 року N 91**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 травня 2000 р. за N 284/4505**

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказами Міністерства фінансів України
від 30 листопада 2000 року N 304,
від 25 листопада 2002 року N 989,
від 23 травня 2003 року N 363,
від 31 травня 2011 року N 664,
від 9 грудня 2011 року N 1591,
від 27 червня 2013 року N 627

На виконання Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. N 1706, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції" (далі - Положення (стандарт) 12), схвалене Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України, що додається.
2. Установити, що:
 - 2.1. Положення (стандарт) 12 набуває чинності з 1 липня 2000 року.
 - 2.2. Інші нормативні акти Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку діють у частині, що не суперечить Положенню (стандарту) 12.

Заступник Міністра

В. В. Регурецький

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства фінансів України
від 26 квітня 2000 р. N 91

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
17 травня 2000 р. за N 284/4505

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції"

Загальні положення

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції" (далі - Положення (стандарт) 12) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції, операції із спільної діяльності та її розкриття у фінансовій звітності.

(пункт 1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

2. Норми Положення (стандарту) 12 застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (далі - підприємства) незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності).

(пункт 2 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. N 1591)

3. Терміни, що наведені в положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, мають таке значення:

Амортизована собівартість фінансової інвестиції - собівартість фінансової інвестиції з урахуванням часткового її списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії).

Ефективна ставка відсотка - ставка відсотка, що визначається діленням суми річного відсотка та дисконту (або різниці річного відсотка та премії) на середню величину собівартості інвестиції (або зобов'язання) та вартості її погашення.

Контрольні учасники - учасники спільної діяльності зі створенням юридичної особи (спільного підприємства), які здійснюють контроль за її діяльністю.

Метод ефективної ставки відсотка - метод нарахування амортизації дисконту або премії, за яким сума амортизації визначається як різниця між доходом за фіксованою ставкою відсотка і добутком ефективної ставки та амортизованої вартості на початок періоду, за який нараховується відсоток.

Метод участі в капіталі - метод обліку інвестицій, згідно з яким балансова вартість інвестицій відповідно збільшується або зменшується на суму збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування.

(пункт 3 доповнено новим абзацом шостим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. N 627, у зв'язку з цим абзаци шостий - десятий вважати відповідно абзацами сьомим - одинадцятим)

Ринкова вартість фінансової інвестиції - сума, яку можна отримати від продажу фінансової інвестиції на активному ринку.

Спільна діяльність - господарська діяльність зі створенням або без створення юридичної особи, яка є об'єктом спільного контролю двох або більше сторін відповідно до письмової угоди між ними.

Спільний контроль - розподіл контролю за господарською діяльністю відповідно до угоди про ведення спільної діяльності.

Суттєвий вплив - повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової, господарської та комерційної політики об'єкта інвестування без здійснення контролю цієї політики. Свідченням суттєвого впливу, зокрема, можуть бути:

- 1) володіння двадцятьма або більше відсотками акцій (статутного капіталу) підприємства;
- 2) представництво в раді директорів або аналогічному керівному органі підприємства;
- 3) участь у прийнятті рішень;
- 4) взаємообмін управлінським персоналом;
- 5) забезпечення підприємства необхідною техніко-економічною інформацією.

(абзац десятий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 23.05.2003 р. N 363)

Оператор спільної діяльності - учасник спільної діяльності без створення юридичної особи, якому згідно з договором доручено вести справи спільної діяльності, зокрема її бухгалтерський облік.

(пункт 3 доповнено абзацом одинадцятим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

Первісна оцінка фінансових інвестицій

4. Фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за собівартістю. Собівартість фінансової інвестиції складається з ціни її придбання, комісійних винагород, мита, податків, зборів, обов'язкових платежів та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням фінансової інвестиції.

5. Якщо придбання фінансової інвестиції здійснюється шляхом обміну на цінні папери власної емісії, то собівартість фінансової інвестиції визначається за справедливою вартістю переданих цінних паперів.

6. Якщо придбання фінансової інвестиції здійснюється шляхом обміну на інші активи, то її собівартість визначається за справедливою вартістю цих активів.

7. Дивіденди, відсотки, роялті та рента, що підлягають отриманню за фінансовими інвестиціями, відображаються як фінансовий дохід інвестора, крім випадків, коли такі надходження не відповідають критеріям визнання доходу, встановленим Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 року N 290, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 грудня 1999 року за N 860/4153.

Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу

8. Фінансові інвестиції (крім інвестицій, що утримуються підприємством до їх погашення або обліковуються за методом участі в капіталі) на дату балансу відображаються за справедливою вартістю.

Сума збільшення або зменшення балансової вартості фінансових інвестицій на дату балансу (крім інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі) відображається у складі інших доходів або інших витрат відповідно.

(абзац другий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з
наказами Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. N 304,
від 25.11.2002 р. N 989)

9. Фінансові інвестиції, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо, відображаються на дату балансу за їх собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестиції.

Втрати від зменшення корисності фінансових інвестицій відображаються у складі інших витрат з одночасним зменшенням балансової вартості фінансових інвестицій.

10. Фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення, відображаються на дату балансу за амортизованою собівартістю фінансових інвестицій.

Різниця між собівартістю та вартістю погашення фінансових інвестицій (дисконт або премія при придбанні) амортизується інвестором протягом періоду з дати придбання до дати їх погашення за методом ефективної ставки відсотка. Приклад визначення суми амортизації дисконту, премії та амортизованої собівартості фінансових інвестицій за методом ефективної ставки відсотка наведено в додатку 1 до Положення (стандарту) 12.

Сума амортизації дисконту або премії нараховується одночасно з нарахуванням відсотка (доходу від фінансових інвестицій), що підлягає отриманню, та відображається у складі інших фінансових доходів або інших фінансових витрат з одночасним збільшенням або зменшенням балансової вартості фінансових інвестицій відповідно.

11. Фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства та в спільну діяльність зі створенням юридичної особи (спільного підприємства) на дату балансу відображаються за вартістю, що визначена за методом участі в капіталі, крім випадків, наведених у пунктах 17 і 22 Положення (стандарту) 12.

12. Фінансові інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі, на дату балансу відображаються за вартістю, що визначається з урахуванням зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування, крім тих, що є результатом операцій між інвестором і об'єктом інвестування.

(абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. N 304)

Балансова вартість фінансових інвестицій збільшується (зменшується) на суму, що є часткою інвестора в чистому прибутку (збитку) об'єкта інвестування за звітний період, із включенням цієї суми до складу доходу (втрат) від участі в капіталі. Одночасно балансова вартість фінансових інвестицій зменшується на суму визнаних дивідендів від об'єкта інвестування.

Балансова вартість фінансових інвестицій збільшується (зменшується) на частку інвестора в сумі зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування за звітний період (крім змін за рахунок чистого прибутку (збитку) із включенням (виключенням) цієї суми до іншого додаткового капіталу інвестора або до додаткового вкладеного капіталу (якщо зміна величини власного капіталу об'єкта інвестування виникла внаслідок розміщення (викупу) акцій (часток), що привело до виникнення (зменшення) емісійного доходу об'єкта інвестування). Якщо сума зменшення частки капіталу інвестора в сумі зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування (крім змін за рахунок чистого збитку) більше іншого додаткового капіталу або додаткового вкладеного капіталу інвестора (якщо зменшення величини власного капіталу об'єкта інвестування виникло внаслідок викупу акцій (часток), що призвело до зменшення емісійного доходу об'єкта інвестування), то на таку різницю зменшується (збільшується) нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

(абзац третій пункту 12 в редакції наказу
Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. N 304)

Балансова вартість інвестицій в асоційоване підприємство зменшується на суму зменшення корисності інвестиції.

(пункт 12 доповнено абзацом четвертим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989, у зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим, абзац четвертий пункту 12 у редакції наказу Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. N 627)

Зменшення балансової вартості фінансових інвестицій відображається в бухгалтерському обліку тільки на суму, що не призводить до від'ємного значення вартості фінансових інвестицій. Фінансові інвестиції, що внаслідок зменшення їх балансової вартості досягають нульової вартості, відображаються в бухгалтерському обліку у складі фінансових інвестицій за нульовою вартістю.

13. Якщо інвестор, контрольний учасник, інвестор асоційованого підприємства) вносить або продає активи спільному, асоційованому підприємству відповідно і передає значні ризики та вигоди, пов'язані з їх володінням, то у складі фінансових результатів звітного періоду відображається лише та частина прибутку (збитку), яка припадає на частку інших інвесторів спільного, асоційованого підприємства відповідно.

(абзац перший пункту 13 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

Сума прибутку (збитку) від внеску або продажу спільному, асоційованому підприємству активів, що припадає на частку інвестора, включається до складу доходів (витрат) майбутніх періодів з визнанням їх прибутком (збитком) інвестора лише після продажу спільним, асоційованим підприємством цього активу іншим особам або в періодах амортизації одержаних чи придбаних необоротних активів. Цей актив вважається проданим спільним, асоційованим підприємством у межах кількості й вартості подібних активів, реалізованих ним після його одержання.

(абзац другий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. N 304, від 25.11.2002 р. N 989)

Інвестор спільного, асоційованого підприємства відображає всю суму отриманих збитків, якщо внесок або продаж свідчить про зменшення чистої вартості реалізації оборотних активів або зниження корисності необоротних активів.

(абзац третій пункту 13 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

14. Якщо інвестор, контрольний учасник, асоційоване підприємство) придбав активи відповідно в спільного, асоційованого підприємства, то сума прибутку (збитку) об'єкта інвестування від цієї операції, що припадає на частку інвестора, відображається лише після перепродажу цих активів іншим особам або в періодах амортизації придбаних необоротних активів. Збитки, які виникли внаслідок зменшення чистої вартості реалізації оборотних активів або зниження корисності необоротних активів, відображаються повністю в період здійснення операції.

(пункт 14 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

15. Оцінка та облік фінансових інвестицій здійснюються за кожною фінансовою інвестицією.

Приклад обліку фінансових інвестицій за методом участі в капіталі наведено в додатку 2 до Положення (стандарту) 12.

Облік фінансових інвестицій в асоційовані й дочірні підприємства

16. Фінансові інвестиції в асоційовані й дочірні підприємства обліковуються за методом участі в капіталі, крім випадків, наведених у пункті 17 Положення (стандарту) 12.

(пункт 16 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2000 р. N 304)

17. Фінансові інвестиції в асоційовані й дочірні підприємства в бухгалтерському обліку відображаються в порядку, наведеному у пунктах 8 і 9 Положення (стандарту) 12, якщо:

а) фінансові інвестиції придбані та утримуються виключно для продажу протягом дванадцяти місяців з дати придбання;

б) асоційоване або дочірнє підприємство ведуть діяльність в умовах, які обмежують його здатність передавати кошти інвестору протягом періоду, що перевищує дванадцять місяців.

18. Фінансові інвестиції обліковуються за методом участі в капіталі на останній день місяця, в якому об'єкт інвестування відповідає визначенню асоційованого або дочірнього підприємства. Застосування методу участі в капіталі для обліку фінансових інвестицій припиняється з останнього дня місяця, в якому об'єкт інвестування не відповідає критеріям асоційованого або дочірнього підприємства.

Облік спільної діяльності

(назва розділу із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

19. Кожний учасник спільної діяльності без створення юридичної особи відображає у своїх облікових регістрах (на окремих рахунках аналітичного обліку) і у фінансовій звітності:

а) активи, задіяні у спільній діяльності, які він контролює, або свою частку у спільно контрольованих активах;

б) зобов'язання, які він узяв для провадження цієї діяльності;

в) свою частку в будь-яких зобов'язаннях, узятих разом з іншими учасниками щодо цієї діяльності;

г) дохід або витрати, набуті в процесі спільної діяльності.

Активи, задіяні в спільній діяльності без створення юридичної особи, не відображаються фінансовими інвестиціями учасників такої діяльності.

(пункт 19 доповнено абзацом другим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2002 р. N 989)

Вклади, внесені у спільну діяльність без створення юридичної особи, відображаються у складі іншої довгострокової заборгованості або розрахунків з іншими дебіторами залежно від строку, на який укладено договір про спільну діяльність.

(пункт 19 доповнено абзацом третім згідно з наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

Оператор спільної діяльності веде бухгалтерський облік спільної діяльності без створення юридичної особи окремо від результатів власної господарської діяльності і складає окремий баланс та відповідні форми фінансової звітності спільної діяльності без створення юридичної особи.

(пункт 19 доповнено абзацом четвертим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

Вклади учасників в окремому балансі спільної діяльності без створення юридичної особи відображаються у складі інших довгострокових зобов'язань або розрахунків з іншими кредиторами залежно від строку, на який укладено договір про спільну діяльність.

(пункт 19 доповнено абзацом п'ятим згідно з наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

20. Частка учасника спільної діяльності без створення юридичної особи в активах та зобов'язаннях спільної діяльності без створення юридичної особи відображається в бухгалтерському обліку цього учасника у складі відповідних активів на підставі окремого балансу, наданого оператором спільної діяльності без створення юридичної особи.

Частка учасника в доходах та витратах спільної діяльності без створення юридичної особи відображається у складі інших операційних доходів та інших операційних витрат.

Зобов'язання, взяті учасником для здійснення спільної діяльності (у тому числі на оплату праці, сплату податків, зборів, обов'язкових платежів), визнаються витратами спільної діяльності без створення юридичної особи і компенсуються учаснику за рахунок спільної діяльності без створення юридичної особи.

Витрати, понесені учасником для провадження власної та спільної діяльності, розподіляються між спільною і власною діяльністю пропорційно обраній базі (виготовленій продукції, годинам праці, заробітній платі, обсягу діяльності, прямим витратам тощо).

Не визнається доходами учасника компенсація, отримана в погашення зобов'язань, взятих учасником для здійснення спільної діяльності.

Учасники спільної діяльності без створення юридичної особи відображають господарські операції, пов'язані зі спільною діяльністю, щодо внеску, придбання і продажу активів відповідно до пунктів 13 і 14 Положення (стандарту) 12.

(пункт 20 у редакції наказу Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

21. Фінансові інвестиції у спільну діяльність із створенням юридичної особи (спільного підприємства) його учасниками обліковуються за методом участі в капіталі на останній день місяця, в якому вони стали контрольними, крім випадків, наведених у пункті 22 Положення (стандарту) 12. Усі інші учасники спільної діяльності відображають фінансові інвестиції у спільну діяльність згідно з порядком, викладеним у пунктах 8 і 9 Положення (стандарту) 12.

22. Фінансові інвестиції у спільну діяльність із створенням юридичної особи контрольними учасниками відображаються згідно з порядком, наведеним у пунктах 8 і 9 Положення (стандарту) 12, якщо:

а) фінансові інвестиції у спільну діяльність придбані й утримуються виключно з метою їх подальшого продажу протягом дванадцяти місяців;

б) спільне підприємство веде свою діяльність в умовах, які обмежують його здатність передавати кошти учаснику спільного підприємства протягом періоду, що перевищує дванадцять місяців.

23. Контрольний учасник спільного підприємства припиняє облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі з останнього дня місяця, в якому він перестає здійснювати спільний контроль за спільним підприємством або суттєво впливати на його діяльність.

(пункт 23 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 23.05.2003 р. N 363)

Розкриття інформації про фінансові інвестиції у примітках до фінансової звітності

24. У примітках до фінансової звітності наводиться така інформація:

24.1. Балансова вартість фінансових інвестицій, що включені до складу статті балансу "Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств", за такими видами:

24.1.1. Фінансові інвестиції в асоційовані підприємства.

24.1.2. Фінансові інвестиції в дочірні підприємства.

24.1.3. Фінансові інвестиції у спільну діяльність із створенням юридичної особи (спільного підприємства).

24.2. Фінансові інвестиції, що включені до складу статей балансу "Інші довгострокові фінансові інвестиції" та "Поточні фінансові інвестиції" за собівартістю, за справедливою вартістю, за амортизованою собівартістю.

24.3. Підстави для визначення справедливої вартості фінансових інвестицій.

24.4. Доходи та втрати від змін справедливої вартості фінансових інвестицій за звітний період.

24.5. Перелік провідних асоційованих, дочірніх і спільних підприємств із зазначенням частки в капіталі та методів оцінки, що використовуються для обліку таких фінансових інвестицій.

25. Контрольний учасник спільного підприємства у примітках до фінансової звітності також наводить (розкриває) таку інформацію:

25.1. Загальна сума зобов'язань щодо його часток у спільних підприємствах.

25.2. Сума зобов'язань інвестиційного характеру щодо його часток у спільних підприємствах та його частки в зобов'язаннях, які він взяв разом з іншими учасниками.

25.3. Сума своєї частки в зобов'язаннях інвестиційного характеру спільних підприємств.

26. Учасники спільної діяльності без створення юридичної особи в примітках до фінансової звітності розкривають таку інформацію про спільну діяльність:

26.1. Розмір частки у спільній діяльності.

26.2. Строк дії договору спільної діяльності без створення юридичної особи.

26.3. Інформація про оператора спільної діяльності.

26.4. Загальна вартість вкладу до спільної діяльності без створення юридичної особи.

26.5. Сума всіх зобов'язань спільної діяльності без створення юридичної особи (із зазначенням суми, яка припадає на частку учасника).

26.6. Загальна сума доходів і витрат спільної діяльності без створення юридичної особи та сума доходів і витрат спільної діяльності без створення юридичної особи, які були включені до інших операційних доходів та інших операційних витрат.

26.7. Оператор спільної діяльності без створення юридичної особи розкриває інформацію про загальну вартість спільно контрольованих активів, управління якими він здійснює, а також у розрізі їх класифікації.

(підпункт 26.7 пункту 26 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. N 627)

(Положення доповнено пунктом 26 згідно з наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2011 р. N 664)

**Начальник управління методології
бухгалтерського обліку у виробничій сфері**

В. М. Пархоменко

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 12 "Фінансові інвестиції"

**Приклади визначення суми амортизації дисконту, премії та амортизованої собівартості
фінансових інвестицій за методом ефективної ставки відсотка**

Приклад 1

Підприємство 3 січня 2000 року придбало облігації номінальною вартістю 50000 грн. за 46282 грн., тобто дисконт становив 3718 грн. (50000 - 46282).

Фіксована ставка відсотка за облігацією встановлена 9 процентів річних. Дата погашення облігації відбудеться через 5 років. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року, його номінальна сума становить 4500 грн. (50000 x 9 %).

Ефективна ставка відсотка дорівнює

$$\frac{(50000 \times 9\%) + (3718 : 5)}{(46282 + 50000) : 2} \text{ при бл.} = 11\%$$

Розрахунок амортизації дисконту за інвестиціями в облігації

Дата	Номінальна сума відсотка, грн.	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн.*	Сума амортизації дисконту, грн. (гр. 3 - гр. 2)	Амортизована собівартість інвестиції, грн.**
1	2	3	4	5
03.01.2000				46282
31.12.2000	4500	5091	591	46873
31.12.2001	4500	5156	656	47529
31.12.2002	4500	5228	728	48257
31.12.2003	4500	5308	808	49065
31.12.2004	4500	5435	935	50000

Приклад 2

Облігації номінальною вартістю 50000 грн. придбані 3 січня 2000 року за 52019 грн., тобто премія становила 2019 грн. (52019 - 50000). Фіксована ставка відсотка за облігаціями встановлена 9 процентів річних. Погашення облігації відбудеться через 5 років. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року, його номінальна сума становить 4500 грн. (50000 x 9 %). Ефективна ставка відсотка дорівнює

$$\frac{(4500 - 2019 : 5)}{(52019 + 50000) : 2} = 8 \%$$

Розрахунок амортизації премії за інвестиціями в облігації

Дата	Номінальна сума відсотка, грн.	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн.*	Сума амортизації премії, грн. (гр. 2 - гр. 3)	Амортизована собівартість інвестиції, грн.**
1	2	3	4	5
03.01.2000				52019
31.12.2000	4500	4161	339	51680
31.12.2001	4500	4134	365	51314
31.12.2002	4500	4105	395	50919
31.12.2003	4500	4073	426	50492
31.12.2004	4500	4008	492	50000

* Визначається як добуток вартості інвестицій на попередню дату та ефективної ставки відсотка.

** Визначається додаванням вартості інвестицій на попередню дату і суми амортизації дисконту за звітний період.

*** Визначається як різниця між вартістю інвестицій на попередню дату і сумою амортизації премії за звітний період.

Додаток 2
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції"

Приклад обліку фінансових інвестицій за методом участі в капіталі

Підприємство А 3 січня 2000 року придбало частку (40 %) у власному капіталі підприємства Б за 668 тис. грн. Підприємство А веде облік інвестиції в асоційоване підприємство Б за методом участі в капіталі.

Статті власного капіталу асоційованого підприємства Б	На 01.01.2000	На 31.12.2000	Зміни у власному капіталі
Зареєстрований (пайовий) капітал	1000	1000	-
Резервний капітал	250	250	-
Капітал у дооцінках	300	360*	60
Нерозподілений прибуток	120	180**	60
РАЗОМ	1670	1790	120

* Зростання власного капіталу обумовлено дооцінкою необоротних активів.

** У складі нерозподіленого прибутку на 31.12.2000 прибуток від реалізації товарів підприємству А становить 10 тис. грн. Придбані підприємством А товари у 2000 році не реалізовані.

Чистий прибуток за 2000 рік асоційованого підприємства становить 110 тис. грн., сума нарахованих дивідендів - 50 тис. грн.

Вартість фінансової інвестиції підприємства А в асоційоване підприємство Б, яка відображається в обліку за методом участі в капіталі, становитиме 712 тис. грн.

Показники	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Балансова вартість інвестиції на 01.01.2000	668	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	X
Частка інвестора в чистому прибутку за 2000 рік (110 - 10) x 40 %	40	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	721 Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства
Частка інвестора в дивідендах (50 x 40 %)	20	373 Розрахунки за нарахованими доходами	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі
Частка інвестора в сумі збільшення власного капіталу (60 x 40 %)	24	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	41 Капітал у дооцінках
Балансова вартість інвестиції на 31.12.2000	712	141 Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	X

(додаток 2 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. N 627)